

## XVI TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Tr 12:13.16-19)

Lugemine Saalomoni tarkuseraamatust:

Ei ole teist Jumalat peale Sinu, kes kannaks hoolt kõige eest. Sina ei pea tõestama, et Sa oled õiglane kohtumõistja, sest Sinu vägevus on tõe algus ja see, et Sa valitsed kõige üle, paneb Sind halastama kõikide peale. Sa näitad oma jõudu neile, kes ei usu Sinu kõigeväelisust, ja paljastad nende jultumuse, kes Sind ei tunnista. Kuid oma vägevuse pärast mõistad Sa leebet kohut ja valitsed meie üle armulikult, sest Sinu vägevus on allutatud Su tahtele. Niisuguste tegude läbi õpetad Sa oma rahvale: õige inimene peab armastama oma ligimest ning sisendama Su lastele lootust, et Sina annad patusele aega meelt parandada.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 86:5-6. 9-10. 15-16 R: 5)

R: Issand, Sina oled hea ja annad andeks.

Issand, Sina oled hea ja annad andeks,  
rikas heldusest kõigile, kes Sind appi hüüavad.

Issand, võta minu palvet kuulda  
ja pane tähele mu anumise häält.

R:

Kõik rahvad tulevad ja kummardavad Sind,  
annavad au, Issand, Sinu nimele.

Sest Sina oled suur ja teed imesid,  
Sina ainuüksi oled Jumal.

R:

Sina, Issand, oled halastaja ja armuline Jumal,  
kannatlik ootama ning rikas tõest ja heldusest.  
Pööra end minu poole ja ole mulle armuline,  
anna jõudu oma sulasele, Sinu ümmardaja pojale.

R:

(Teine lugemine Ro 8:26-27)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast roomlastele:

Vennad, Vaim tuleb meile appi meie nõtruse vastu, sest me ei tea, kuidas tuleb palvetada, aga Vaim palvetab ise meie eest väljendamatute anumistega. Ning südamete tundja Jumal teab, mis Vaimul on mõttes, sest Vaim palvetab pühade eest Jumala tahtmise järgi.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 15:5b)

Halleluuja. Mina olen hüüdnud teid sõpradeks,

sest teile olen ma ilmutanud kõik, mis ma kuulsin oma Isalt. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 13 ,24-43)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Jeesus rääkis rahvale tähendamissõna: “Taevariik on inimese sarnane, kes külvas oma põllule hea seemne. Aga kui ta magas, siis tuli vaenlane ja poetas umbrohuseemet nisu sekka ning läks minema. Kui oras tärkas ja looma hakkas, siis tuli ka umbrohi nähtavale. Peremehe sulased tulid tema juurde ja ütlesid talle: “Isand, kas ei külvanud sa mitte head seemet, kust tuleb nüüd siis umbrohi?” Ja tema vastas neile: “Seda on teinud minu viamees.” Aga sulased küsisid temalt: “Kas sa tahad, et me nüüd läheksime ja koguksime umbrohu põllult ära?” “Ei,” vastas tema, “sest muidu tõmbaksite te rohides üles ka nisu. Laske mõlemal kasvada lõikuseni, aga viljalõikuse ajal ma ütlen lõikajaile: “Koguge kõigepealt kokku umbrohi, siduge kimpu ja põletage ära, aga nisu tooge mu aita.””

Ja ta rääkis neile veel ühe tähendamissõna ning ütles: “Taevariik on sinepiiva sarnane, mille inimene võttis ja külvas oma põllule. See on küll väikseim kõigist seemneist, aga kui ta kasvama läheb, saab see suuremaks teistest taimedest ning sirgub puuks, nii et taeva linnud tulevad ja teevad pesa tema okstele.”

Ja ta rääkis neile veel ühe mõistujutu: “Taevariik on haputaigna sarnane, mille naine võttis ja segas kolme vaka jahu sekka, kuni kõik läks hapnema.” Seda rääkis Jeesus rahvahulkadele tähendamissõnadega ja ilma mõistukõneta ei rääkinud ta neile midagi, et läheks täide, mis on öeldud prohveti kaudu: “Ma avan oma suu tähendamissõnadeks ja räägin sellest, mis on olnud varjul maailma loomisest peale.”

Siis laskis Jeesus rahvahulkadel ära minna ja läks koju. Aga tema jüngrid tulid tema juurde ja ütlesid: “Seleta meile tähendamissõna umbrohist põllul.” Ja tema rääkis: “Hea seemne külvaaja on Inimese Poeg. Põld on maailm, hea seeme tähendab taevase kuningriigi lapsi, aga umbrohi kurja lapsi. Viamees, kes umbrohtu külvab, on saatan. Viljalõikus on maailmaajastu lõpp, ja lõikajad on inglid. Nii nagu umbrohi nüüd tulega ära põletatakse, nõnda saab olema maailmaajastu lõpus.

Inimese Poeg läkitab oma inglid, ja nemad koguvad tema kuningriigist kõik kurjale ahvatlejad ja ülekohtutegijad ning heidavad nad lõõmavasse ahju. Seal on ulgumine ja hammaste kiristamine. Aga õiged löövad siis särama kui päike. Kel kõrvad on kuulda, see kuulgu.”  
See on Issanda Sõna.

## Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, peaaegu pooled maailma loomaliikidest on parasiidid ehk nugalised. Parasiitidena tuntakse üldiselt väiksemaid elusolendeid, nagu näiteks puugid, kirbud ja mitmesugused soolenugalised, aga nende sekka kuuluvad ka paljud seened, taimed ja mikroskoopilised üherakulised organismid. Kuna paljud parasiidid on väga väikesed, ei ole hinnanguliselt kuni 90 protsenti kõigist parasiidiliikidest seni veel avastatud ega teaduslikult kirjeldatud.

Teadlaste uurimustest aga selgub ka, et parasiidid pole sugugi alati pahad. Nad moodustavad meie ökosüsteemi keskse osa ja reguleerivad oma peremeeste populatsioone, rünnates haigeid või nõrku isendeid ning tagades sel moel liigi ellujäämise. Ka inimest pole sugugi raske parasiitide kilda arvata, ning tema on ka ilmselt suurim looduse ümberkujundaja.

Mis jääb siis igaühel meist lõpuks muud üle kui endalt küsida: kas ma olen olnud hea parasiit, või halb parasiit?

Me loeme patutunnistuse...

## Jutlus

Armsad õed ja vennad, see, kuidas inimene ennast tunneb, kas heana või halvana, sõltub suures osas tema hormonaalsest tasakaalust. Hormoonid toodavad inimese organismis nii hüpotalamus, ajuripats, käbikeda kui kilpnääre ja kõrvakilpnäärmed, samuti harnääre, neerupealised, kõhunääre ja sugunäärmed. Kui hormonaalsüsteem töötab korralikult, tunneb inimene end hästi ja tal on kerge tunda end oma elu peremehena, kes peab ennast jumalaviljaks – ja siis on tal kerge kuulutada umbrohuks neid, kes mõtlevad teismoodi kui tema.

Kui aga inimese hormoonid on tasakaalust väljas, kui organism toodab mingit sekreeti kas liiga palju või liiga vähe, siis kaasneb sellega tihti hulk niiõelda “parasiit-mõtteid”. Inimene hakkab end ise umbrohuks ja looduse saastajaks pidama, arvama et Jumal on ta oma vihas loonud või ära unustanud. Teda täidab hirm, ja ta näeb silme ees üksnes oma ebaõnnestumisi ning tunneb end süüdi

kõigis maailma hädaades. Ta imestab siiralt selle üle, kuidas maa nii mõttetut olevust kui tema üldse veel kanda suudab.

Samasuguseid protsesse täheldame looduses ka laiemalt, ja osaliselt seoses inimtegevusega. Tööstuslik põllupidamine ehk monokultuuride kasvatamine suurel pindalal on looduse olemusega vastuolus. Täpsemalt: seal, kus mingit elusorganismi saab korraga palju, ilmuvad välja rohked parasiidid, kes hea meelega tema turjale elama asuvad ja seal omakorda vohama hakkavad. Samuti sõltub paljugi ilmast – liiga palju niiskust toob kaasa teist tüüpi viljaikalduse kui põud; liiga külm talv hävitab saagi, kuid liiga soojad talved on soodsad kahjurputukatele. Sügavamal uurimisel ei suuda me sageli looduse positiivseid ja negatiivseid faktoreid üksteisele eelistada – kõik on kõigega seotud, ja “negatiivsete” ilmingute täielik kadumine võiks osutuda surmaotsuseks ka “positiivsetele”.

Armsad õed ja vennad, selleks, et sõitma hakata, tuleb kõigepealt kohalt liikuma minna. Alguses on vaja lihtsalt tahet, eriti tugevat energiaimpulssi, mis ongi Jeesuse tähendamissõna lihtne sisu: kes teeb head, saab taevasse, kes teeb kurja, läheb põrgusse. Lähtepunktina on niisugune äratundmine ja veendumus kindlasti õige ja vajalik.

Kuid tahe ei saa läbi ilma mõistusega. Inimene ei ole oma eneseteadvuses ainult tahtetu seeme, keda külvatakse ja kasvatatakse ilma et ta aduks, kas tema teod lähtuvad Jumala ilmutusest... või saatanast. Ka põllumajandusest on ju inimene õppinud, et umbrohu hävitamiseks kasutatud mürgid mürgitavad lõpuks ka teda ennast, ning et hiiglaslikud põllud hävitavad looduse mitmekesisuse ja selle keerulised, läbipõimunud loomulikud kaitsemehhanismid.

Nii peame õppima olema mõõdukad ja hoiduma kõigest ülemäärasest. Me ei tohi unustada, et liiga palju head on vähemalt siin maailmas halb, ja et paljugi head leiab oma olemuse just siis, kui ta peab halvale otsustavalt vastu seisma. Aamen.